

Spolek přátel Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí přátelé – opery, baletu a činohry.

Přestože v říjnu nenabízí SPNdB žádnou spolkovou akci, chtěli bychom vás pozvat

3. října 2019 v 19 hod do Besedního domu

na recitál písní Bohuslava Martinů v rámci jubilejního 50. Moravského podzimu.

Účinkují: mezzosopranistka **Jana Hrochová** a švýcarský pianista **Giorgio Koukl**. Společně již natočili písňový komplet B. Martinů na 5. CD pro vydavatelství Naxos

Divadlo je jedním z mála míst, kde se přímo setkávají neznámí lidé toužící po sdílení uměleckého zážitku. Brněnská opera má v repertoáru a nabízí 13 titulů (slavnostní *Libuši*), balet nabízí 6 představení a činohra jich má v repertoáru 36 (2 české premiéry). Pozorně prostudujte nabídkovou část Zpravodaje s programem NdB, vyberte si, a přijďte do divadla!

Zprávy výboru:

I v nové sezoně budou výborové schůze každou první středu v měsíci, a to od 16,00 do 17,30 hod. Nadále máme možnost využívat Divadlo Reduta, kde se s námi můžete v době konání výborové schůze setkat. V této době je samozřejmě i možnost přihlašování nových členů.

Ti naši členové, kteří v posledním vyhlášeném termínu nezaplatili členský příspěvek, byli vyřazeni z evidence a v případě zájmu o pokračování v členství musí podat přihlášku znovu, a bude jim vystavena nová členská legitimace.

Naši jubilanti v říjnu (kulaté a půlkulaté narozeniny v pořadí dle členských čísel)

Dvořáková Olga	Matulová Jitka	Brunclíková Doubravka
Vachová Zdenka	Zatloukalová Marlenka	Široká Marie
Ticháček Jaromír	Břenek Libor	Coufalová Jindřiška
	Vébrová Jarmila	

Vážení jubilanti, naučte se udělat si trochu času – i kdyby to měl být okamžik v zahradě, galerii, kavárně. Važte si ho. Ať Vás ozdraví ptáci, obrazy, hudba, knihy, nic nežádající přátelé. Členové výboru SPNdB Vám přejí, ať se vždy znovu upřímně radujete z darů života.

Premiéra v říjnu – balet:

18. října 2019 – obnovená premiéra v Janáčkově divadle – Ludwig Minkus: *Bajadéra*. Přestože klasický balet *Bajadéra* měl svou premiéru v choreografii významného tvůrce Mariuse Petipy v petrohradském Mariinském divadle již v r. 1877, je neuvěřitelné, že přes nesporné choreografické, dramaturgické a hudební kvality čekala *Bajadéra* plných 126 let na své první uvedení na české scéně – a to právě v NDB. Děj se odehrává ve staré Indii. Láska chrámové tanečnice (bajadéry) Nikie a vojevůdce Solora vyvolá hněv mocných nepřátel – Velkého brahmína, Maharádži a jeho dcery Gamzatti, nevěsty Solora. Nikia umírá uprostřed náboženské slavnosti – je uštknuta zmijí schovanou v darovaném košíku květů. Ve světě snů se Solor setkává se stínem Nikie. A tak je balet příběhem nenaplněné lásky s tragickým koncem. Dirigent: Pavel Šnajdr; choreografie: Jaroslav Slavický podle M. Petipy; scéna: Marek Hollý; kostýmy: Josef Jelínek. V rámci podzimního bloku představení dostanou diváci bonus v podobě vystoupení hostujících mezinárodních hvězd v mužské roli válečníka Solora. Budou to Vadim Muntagirov z Královského baletu v Londýně, Michal Krčmář z Finského národního baletu v Helsinkách a Maxim Chashchegorov, donedávna první sólista Bavorského státního baletu v Mnichově.

Pro sezonu 2019/2020 připravila činohra NdB celkem 10 premiér:

4. října 2019 v Divadle Reduta, Carlo Goldoni: *Mirandolina*

11. října 2019 v Mahenově divadle, Doug Wright: *Pera markýze de Sade* (česká premiéra)

6. prosince 2019 v Divadle Reduta, Marius von Mayenburg: *Mars* (česká premiéra)

13. prosince 2019 v Mahenově divadle, Alois Jirásek: *Lucerna*

14. února 2020 v Divadle Reduta, Tracy Letts: *Protokol* (česká premiéra)

28. února 2020 v Mahenově divadle, Karel Steigerwald: *Dobové tance*

17. dubna 2020 v Divadle Reduta, Martin McDonagh: *Velmi, velmi, velmi temný příběh* (česká premiéra)

30. dubna 2020 v Mahenově divadle, Ferenc Molnár: *Liliom*

5. června 2020 v Divadle Reduta, Roland Schimmelpfennig: *Idomeneus* (česká premiéra)

19. června 2020 v Mahenově divadle, Eugène Labiche: *Slaměný klobouk*

Dvě premiéry se tedy uskuteční v říjnu. První z nich, *Mirandolinu*, v překladu Terezy Groszmannové režiruje rodák ze slovenské Nitry, bývalý šéf činohry Národního divadla moravskoslezského Peter Gábor. Co je *Sluha dvou pánů* pro herce, to je *Mirandolina* pro herečku. Majitelka hostince, jejíž – přes všechnu jeho počestnost – vyhledávají hlavně muži, neboť by se rádi zabydleli nejen v jeho pokojích, ale i v srdci paní hostinské. *Mirandolina* je si své přitažlivosti vědoma stejně dobře jako toho, že čím déle bude pány udržovat v naději, tím více v jejím hostinci projedí a propijí. Až se jednoho dne objeví mizogynní pan hrabě, kterého šarm paní hostinské nechá zcela chladným. *Mirandolina*, uražena ve své pýše, to tak nemíní nechat, aniž ještě tuší, že chystanou výchovnou lekci udělí především sama sobě. Jedna z vrcholných komedií Carla Goldoniho (1707 – 1793), stojící v českém divadle neprávem ve stínu *Poprasku na laguně* a již zmiňovaného *Sluhy*, rozžívá jednotlivé typy *commedie dell'arte* do propracovaných charakterů, což je úsilí, které o století dříve započal Molière.

Režie druhé premiéry se ujal ředitel NdB Martin Glaser. *Markýz de Sade* – pro jedny perverzní zvrhlík, pro druhé jeden z největších myslitelů své doby – tráví proti své vůli závěr života v ústavu pro choromyslné. I zde se však odmítá vzdát své literární tvorby. Texty se pokouší pašovat z blázince prostřednictvím mladičké švadlenky Madeleine. Mladý abbé se na naléhání nového ředitele rozhodne, že z markýze vášeň pro zvrácené představy vymýtí, kvůli čemuž sahá po stále drastičtějších praktikách. Je však možné dosáhnout toho, aby jisté věci člověka prostě nenapadaly? Neprovokuje nakonec de Sade záměrně? Strhující hra amerického dramatika Dough Wrighta (*1962), podle níž byl natočen

stejnomený film s Geoffrey Rushem a Kate Winslet v hlavních rolích, před nás klade palčivé otázky svobody a cenzury i lidské nezdolnosti a v mnohém připomene Keseyův – Formanův *Přelet nad kukaččím hnízdem*. Že jazyk držitele Pulitzerovy ceny za monodrama *Svou vlastní ženou* bude prostě a přímočavě vulgárnosti, garantuje už to, že zazní v převodu českého překladatele Nabokovovy *Lolity* – Pavla Dominika.

Divadelní jubilea, vzpomínky – říjen

☞ 2. 10. 1914 se narodil dirigent Bohumír Liška (†8. 9. 1990). Po absolvování pražské konzervatoře působil jako sbormistr, tympanista Studentské filharmonie Praha, pak korepetitor Opera – Studia a ND. V r. 1940 se stal dirigentem brněnské opery, souběžně učil na konzervatoři a od r. 1943 vedl komorní orchestr (Helfertovo orchestrální sdružení). V r. 1955 se stal šéfem plzeňské opery. Od r. 1967 se stal hlavním dirigentem Smetanova divadla, po zrušení této funkce byl od r. 1970 dirigentem ND Praha. Významná byla i jeho práce v Pěveckém a orchestrálním sdružení západočeského učitelstva.

☞ 9. 10. 1939 se narodil tenorista Alfréd Hampel (†2. 8. 2014). Na konzervatoři a AMU studoval hru na varhany, zpěv studoval soukromě. V r. 1968 – 71 byl sólistou v Plzni, rok působil v Brandenburku, poté se stal sólistou pražského ND. Zpíval především buffo obor. Jeho nejúspěšnější rolí byl Vašek, kterého zpíval 230x. Úspěšně se věnoval koncertnímu zpěvu. Působil pedagogicky na pražské konzervatoři.

☞ 11. 10. 1874 se narodila sopranistka Amálie Bobková (†12. 12. 1956). V r. 1901 byla angažována do ND Praha. Patřila mezi nejvýraznější mladodramatické sopranistky prvního desetiletí Kovařovicova období. Úspěchy slavila jako Mařenka, Vendulka, Jessika... Intenzivně se věnovala interpretaci písní.

☞ 11. 10. 1954 zemřel barytonista Štěpán Chodounský (*14. 3. 1886). Zpěv studoval soukromě. Po řadě úspěšných koncertních vystoupení byl angažován v Černovicích v Rumunsku (1912 – 14), v Brně nejprve v německé opeře (1914 – 19), pak v české (1919 – 20). V l. 1922 – 26 působil v pražském ND. Pěveckou kariéru ukončil předčasně pro onemocnění hlasivek (zařídil si detektivní kancelář). Z rolí: Escamillo, Don Giovanni, Eugen Oněgin, král Vladislav, Tausendmark, Tomeš... Pohostinsky zpíval ve Vídni, Hamburku, Drážďanech... Věnoval se interpretaci písní a oratorií.

☞ 11. 10. 1964 se narodila sopranistka Maria Tkadlíková – Kobielska. Zpěv studovala na konzervatoři v Košicích a VŠMU v Bratislavě. V l. 1990 – 96 byla sólistkou v Olomouci, poté sólistka Státní opery Praha. Je laureátkou několika pěveckých soutěží. Z rolí: Rosina, Gilda, Violetta, Micaela, Markétka, Lucie z Lammermooru... Má řadu nahrávek na CD.

☞ 24. 10. 1924 se narodila mezzosopranistka Eva Hlobilová (†18. 11. 2016). Zpěv studovala soukromě. V r. 1945 byla angažována do Opery 5. května v Praze, od r. 1948 sólistka ND, kde zpívala i sopranové role (Kněžna, Jitka, Oktavián, Cherubín, Závěš...).

☞ 24. 10. 1939 se v Klatovech narodil Jaroslav Kuneš. V r. 1964 získal angažmá v brněnském Divadle bratří Mrštíků. Během 16. let na této scéně vyzrál Jaroslav Kuneš v univerzální osobnost s širokým hereckým rejstříkem, bohaté uplatnění mu nabídl komediální i dramatický žánr (*Sestup Orfeův, Maryša, Lumpacivagabundus*). Jako charakterní herec zazářil především ve velkých titulních rolích v klasických kusech *Don Carlos* a *Cyrano z Bergeracu*. V r. 1981 se stal členem souboru činohry Státního divadla v Brně, kde znovu stvrdil univerzální herecké schopnosti. Za svoji kreaci v české klasické hře *Rok na vsi* obdržel Cenu diváků za nejlepší herecký výkon (1998), další zajímavé stopy zanechal v české i světové klasice (Les, Cirkus Humberto, Othello, Rozmarné léto), nejlepší výkony podal v komediálním žánru (*Lucerna, Poprask na laguně*) V r. 2003 odešel ze stálého divadelního angažmá do penze, s Národním divadlem v Brně ale nadále spolupracuje (*Antonius a Kleopatra, Revizor, Dvanáct rozhněvaných mužů*). Vedle pokračující spolupráce s brněnskou televizí je

na místě připomenout i Kunešovo pedagogické působení. Nejprve krátce v l. 1988 – 90 působil na JAMU, od r. 1990 vyučuje herectví na brněnské konzervatoři.

☞ 25. 10. 1994 zemřela sopranistka Cecilie Strádalová (*3. 11. 1923). Začínala ve sboru olomoucké opery a byla pověřována i menšími rolmi (Esmeralda, Komorná v *Čertovi a Káče*). V l. 1946 – 82 působila jako sólistka brněnské opery. Po dlouhá léta byla jednoznačně nejlepší koloraturní sopranistkou souboru, měla obdivuhodně lehký, čistý hlas a její projev se vyznačoval vkusem a osobním kouzlem. Z rolí: Gilda, Violetta, Terinka, Zerlina, Martinů Ariadna i Popelka, Královna noci...

☞ 29. 10. 1904 se narodil režisér Oskar Linhart (†11. 6. 1987). V sezoně 1947/48 byl ředitelem opavského divadla, v l. 1949 – 68 režisérem opery v Brně, 1968 – 70 opět v Opavě, poté se vrátil jako režisér do Brna. Pedagogicky působil na brněnské konzervatoři a JAMU.

☞ 30. 10. 1858 se narodila sopranistka Marie Wollnerová (†15. 10. 1930). Svou krátkou uměleckou kariéru začala v Dortmundu (1882 – 83), v l. 1883 – 86 byla angažována v pražském ND (propuštěna pro malé uplatnění). Poté odešla s Pištěkovou společností do Brna, kde zaujala L. Janáčka, konečně pak do Plzně. V těžké hlasové indispozici byla nucena zpívat, ztratila hlas, dostala výpověď. Z rolí: Azucena, Xenie, Amneris, Krasava...

Osobnosti světové hudby – říjen

♪ 4. 10. 1644 se narodil italský skladatel, pěvec a houslista Alessandro Stradella (†25. 2. 1682). Syn někdejšího guvernéra města Vignola u Bologne komponoval od r. 1663 v Římě pro potřeby dvora švédské královny Kristiny a pro přední římské rody. Jeho nejslavnějším dílem se stalo oratorium o Janu Křtiteli. Napsal množství světských kantát, opery, oratoria, instrumentální skladby. Vedl dobrodružný život – pro své úspěchy u dam z kruhů vysoké aristokracie byl několikrát přepaden a nakonec zavražděn.

♪ 4. 10. 1784 zemřel italský skladatel, teoretik a historik Giovanni Battista Martini (*24. 4. 1706). Získal široké hudební vzdělání, které dále rozvíjel jako člen františkánského řádu. Trvale žil v Bologni, odkud vedl rozsáhlou korespondenci (také s J. Myslivečkem). Shromáždil obrovskou knihovnu a získal mnohé prameny starší hudební historie. Jeho evropská pověst k němu přiváděla celé generace hudebníků (také J. Ch. Bacha, W. A. Mozarta). Komponoval chrámovou hudbu, sinfonie, koncerty, oratoria. Vydal třísvazkové dějiny hudby, pojednávající jen o antice.

♪ 8. 10. 1834 zemřel francouzský skladatel Francois Adrien Boieldieu (*16. 12. 1775). Bez důkladného hudebního vzdělání napsal jako mladík dvě malé opery – jedna měla značný ohlas. V r. 1796 odešel do Paříže, pronikl do Komické opery, byl jmenován profesorem klavírní hry na konzervatoři. Operou *Kalif z Bagdádu* získal mezinárodní ohlas. Po uvedení opery *Má teta Jitřenka* přijal pozvání carevny do Petrohradu, kde psal pro dvorní divadlo opery. Po 10 letech se vrátil do Paříže a získal pozornost operou *Jan z Paříže*. Své dílo dovršil operou *Bílá paní*. Plicní choroba a ztráta hlasu ho vyřadily ze společenské činnosti.

♪ 9. 10. 1919 se narodila rakouská sopranistka Irmgard Seefriedová. Debutovala r. 1940 v Cáchách, kde se dále rozvíjela pod Karajanovým vedením. O 3 roky později se stala členkou vídeňské Státní opery. Vypracovala se v přední mozartovskou pěvkyni. Hostovala v Salcburku, Londýně, New Yorku. Uplatnila se i jako koncertní pěvkyně.

♪ 16. 10. 1564 se narodil německý skladatel a varhaník Hans Leo Hassler (†8. 6. 1612). Po studiu v Benátkách přijal místo varhaníka u finanční rodiny v Augsburgu. Jeho bratři byli vlivnými finančníky a zajistili sobě i jemu povýšení do šlechtického stavu. V l. 1601 – 08 stál Hassler v čele městských hudebníků v Norimberku. Byl přijat i do císařských služeb (proto často pobýval v Praze).

V r. 1605 přesídlil do Ulmu, po třech letech do Drážďan, kde byl v kurfiřtových službách. Komponoval zvláště vícehlasá moteta, madrigaly a mše. Velký ohlas měla jeho sbírka tanečních skladeb a vícehlasých písní na světské texty.

♫ 17. 10. 1919 se narodila německá sopranistka Irmgard Arnoldová. Studovala a debutovala v Mnichově. Po působení v Augsburgu a Halle se v r. 1950 stala členkou berlínské Komické opery (vytvořila tam vynikající postavu Lišky Bystroušky). Vynikala také jako interpretka písní.

♫ 18. 10. 1879 se narodil polský dirigent, houslista a skladatel Grzegorz Fitelberg (†10. 6. 1953). Odchovanec varšavské konzervatoře zvítězil v r. 1896 v lipské skladatelské soutěži svou houslovou sonátou. Nabyl praxi jako orchestrální houslista, v r. 1904 debutoval jako dirigent, po čtyřech letech byl jmenován šéfdirigentem varšavské filharmonie. Rok řídil Státní operu ve Vídni (nastudoval *Dalibora*). V letech 1914 – 19 byl dirigentem v Petrohradě, 1920 v Moskvě, 1921 – 24 řídil hudbu Ďagilevova baletu. Pak stál znovu až do r. 1934 v čele varšavských filharmoniků. V l. 1939 – 47 žil v zahraničí. Po válce vybudoval a řídil katovický rozhlasový orchestr, v té době nejlepší ansámbl osvobozeného Polska.

♫ 25. 10. 1864 se narodil ruský skladatel, klavírista a dirigent Alexandr Tichonovič Grečaninov (†4. 1. 1956). Po studiu na moskevské konzervatoři byl ještě žákem Rimského-Korsakova na petrohradské konzervatoři. Živil se vyučováním hře na klavír, skládal pro církevní potřeby a pro moskevská divadla, vydával úpravy lidových písní. Opera *Dobryňa Nikitič* s F. I. Šaljapinem v titulní roli měla v moskevském Velkém divadle r. 1903 značný ohlas. Ve 20. letech koncertoval v zahraničí. Usadil se v Paříži, r. 1939 přesídlil do New Yorku. V Rusku jsou populární i jeho početné skladby pro dětské sbory.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

✂ 7. 8. 1939 se narodil herec Bronislav Poloczek (†16. 3. 2012). Po studiu na JAMU prošel řadou oblastních scén, až r. 1988 zakotvil v ND Praha, kde vytvořil mnoho postav obdařených plebejským humorem i filozofickou hloubkou. Jeho herectví využíval i film a televize.

✂ 14. 8. 1919 se narodil herec Josef Pehr (†17. 8. 1986). V r. 1945 se stal členem Činohry ND Praha (do r. 1985). Byl to rovněž významný loutkoherec a pedagog.

✂ 1. 9. 2019 by se dožila 90. let divadelní, filmová a televizní herečka Květa Fialová.

✂ 5. 9. 1909 se narodila sopranistka Marie Podvalová (†16. 5. 1992). První sólové angažmá získala v Brně, kde během krátké doby nastudovala řadu velkých rolí (Milada, Santuzza, Madeleina, Amelie, Marina...). V r. 1937 byla angažována do pražského ND (do r. 1978). Byla mimořádnou pěveckou osobností své generace. Z dalších rolí: Libuše, Šárka, Aida, Leonora, Armida, Anežka, Emilia Marty, Kostelníčka, Eva, Julie...

✂ 6. 9. 1869 se narodila sopranistka Růžena Maturová (†25. 2. 1938), významná sólistka ND Praha v letech 1893 – 1909. Byla první světovou Rusalkou. Z rolí: Milada, Libuše, Carmen, Aida, Tosca...

✂ 8. září 2019 se dožila 100 let mecenáška a sběratelka umění Meda Mládková. Část svých sbírek věnovala České republice.

✂ V roce 1965, po dostavění nové budovy, opery Janáčkova divadla, dostala činohra, která do té doby sídlila na Lidické ulici, divadlo Na hradbách, nynější Mahenovo divadlo. V sobotu 25. září toho roku připravil tehdejší Klub přátel činohry mohutné slavnostní „stěhování činohry“. V čele slavnostního průvodu šel tubačský sbor a na devadesát kostýmovaných herců, konzervatoristů a statistů; oddíl zbrojnošů, tvořený mladými členy Klubu přátel činohry – většinou studenty, nesl transparenty, hořící pochodně a divadelní rekvizity z nejnovějších inscenací činohry. Úspěch stěhování

předčil mnohonásobně i ta nejsmělejší očekávání. Úřední odhad mluvil do třiceti tisíců účastníků, neoficiální odhady šly až do padesáti tisíc.

✂ Dovolte připomenout jména tří slovenských umělců, jejichž výročí data narození spadají na letošní rok:

- Jozef Kroner (20. 3. 1924 – 12. 3. 1998) – tuto hereckou osobnost není nutné hlavně televizním divákům představovat.
- V SND, filmech a televizi hrál hlavně romantické hrdiny a milovníky, působil pedagogicky – jde o Jozefa Adamoviče (23. 4. 1939 – 2. 8. 2013).
- Třetí jméno patří basistovi Ondreji Malachovskému (5. 4. 1929 – 3. 4. 2011), členu opery SND v Bratislavě, opery Státního divadla v Brně v l. 1962 – 64 (Vodník v *Rusálce*, Ramfis v *Aidě*, Velký inkvizitor v opeře *Ohnivý anděl* a vyvrcholení brněnského působení – Boris Godunov). V l. 1966 – 69 byl sólistou opery v Kolíně n. Rýnem, 1979 – 80 v opeře v Lublani.

Z domova

 Po úspěšném live streamu v rámci Opera Vision s inscenací *Příhody lišky Bystroušky* nabízí NdB divákům celého světa další Janáčkovu operu. Tentokrát to bude *Její pastorkyňa*, v režii Martina Glasera pod taktovkou Marko Ivanoviče s Pavlou Vykopalovou (Jenůfa), Szilvií Rálik (Kostelnička) a Jaroslavem Březinou (Laca) v hlavních rolích. Představení je součástí preview akcí k festivalu Janáček Brno 2020. (2. října 2019, Janáčkově divadlo)

 Brněnská opera uzavře Rok české kultury v Německu. Na podzim r. 2018 začal na Frankfurtském knižním veletrhu Rok české kultury, který víc než čtrnáct měsíců seznamoval německy mluvící publikum nejen s českým literárním uměním. Projekt, který je koncipován jako německo – česká kulturní výměna, slavnostně uzavře soubor Janáčkovy opery NdB. V partnerském městě Lipsku uvede v rámci slavnostního zakončení inscenaci Janáčkovy *Její pastorkyně*.

 Stejně jako v minulém roce se i letos 20. září představili sólisté Baletu NdB v rámci již V. ročníku projektu *Hudba a víno* v jízdárně státního zámku Valtice, kde vystoupili po boku hudebníků z Komorního orchestru České filharmonie a výjimečných sólistů – violoncellisty Jiřího Bárty a pianisty Ivo Kahánka.

 S novou sezonou pro vás NdB připravilo již čtvrtou edici oficiálního vína Národního divadla Brno, a to díky skvělé spolupráci s vinařstvím Zlomek & Vávra. Můžete se těšit na cuvée namíchané z odrůd Pálava – výběr z hroznů, Ryzlink rýnský – výběr z hroznů a Sauvignon – výběr z hroznů, vše z krásného ročníku 2018. Oficiální křest proběhne na obnovené premiéře baletu *Bajadéra* 18. října 2019 v Janáčkově divadle.

 Sezona 2019/20 = nové premiéry/nové výzvy/nový vizuál/nový koncept. 18 chystaných premiér, 18 vizuálů. Každý soubor si vzal na starost jiný fotograf. Činohra: Jiří Štreit (Foténky uzmu reálnému životu); opera: Ivan Pinkava (Plakát musí s divákem okamžitě komunikovat); balet: Pavel Hejny (Vizuální styl – mantinely i berličky). Graficky vše spojil dohromady Robert V. Novák (Strhnout zrak).

 Nové tváře Činohry NdB: jeden kmenový režisér – Štěpán Pácl; tři dramaturgové – Jaroslav Jurečka, Barbara Gregorová, Hana Hložková a především pět nových tváří hereckého souboru – Petra Lorencová, Vojtěch Blahuta, Ivan Dejmal, Petr Kubes, Tereza Richtrová.

 Baletní soubor NdB završí 100 let stálé existence. Pod vedením výrazných uměleckých šéfů i provizorních vedoucích prošel balet slavnými obdobími i obdobími stagnace. Rostly v něm a působily významné interpretační i choreografické osobnosti. Tady jsou jejich jména: Achillo Viscusi, Jaroslav Hladík, Máša Cvejčiová, Ivo Váňa Psota, Rudolf Karhánek, Jiří Nermut, Luboš Ogoun, Pavel Šmok,

Vladimír Vašut (dramaturg, teoretik, kritik), Miroslav Kůra, opět Rudolf Karhánek a Luboš Ogoun, Zdeněk Prokeš, krátce Karel Littera, Lenka Dřimalová, od r. 2013 Mário Radačovský.

🏛️ Při příležitosti připravovaného otevření nově zrekonstruované Státní opery přináší ND Praha svým příznivcům nový filantropický projekt. Naskýtá se jedinečná příležitost spojit své jméno se značkou ND – darovat křeslo do SO a podpořit tradici mecenášství, která stála u zrodu ND i SO (více na www.kreslodoopery.cz).

🏛️ 12. září 2019 se v ND Praha konal slavnostní zahajovací koncert 137. sezony jako připomínka 30. výročí sametové revoluce. Posluchači uslyšeli úryvky a scény o porobě, vzpouře či smíření z Janáčkovy opery *Z mrtvého domu*, z Verdiho *Nabucca*, Beethovenova *Fidelia*, Giordanova *Andrey Chéniera* a Smetanových oper *Dalibor* a *Libuše*. Vyvrcholením koncertu byla slavnostní kantáta A. Dvořáka *Te Deum*. Účinkoval sbor a orchestr ND pod taktovkou hudebního ředitele Opery ND Jaroslava Kyzlinka a sólisté V. Dzhioeva, D. Burešová, M. Kobielska – soprán, S. Jirků – mezzosoprán, A. Briscein – tenor, S. Sem – baryton, M. Horák, J. Sulženko – bas. (*Te Deum* se vrátilo do ND po 112 letech.)

🏛️ 3. a 5. října 2019 se ve Stavovském divadle bude konat premiéra dvouaktové opery ruského skladatele Rodiona Ščedrína *Lolita* na motivy stejnojmenného románu slavného rusko – amerického básníka a romanopisce Vladimíra Nabokova. V titulní roli se představí Pelageya Kurennaya – ruská sopranistka a česká sopranistka Marta Reichelová. Orchester a sbor SO a Kůhnův dětský sbor bude dirigovat Sergey Neller.

🏛️ III. ročník mezinárodního divadelního festivalu Pražské křižovatky se koná ve dnech 30. 9. – 6. 10. 2019 na Nové scéně. Představí se soubory z Polska, Německa, Slovenska, Brazílie, Nizozemí, Nového Zélandu, Belgie, Francie, Libanonu (více na www.prazskekrizovatky.cz).

🏛️ 26. 8. 2019 při zahájení 137. sezony ND Praha byly předány Ceny ředitele ND. Do Síně slávy byla uvedena vynikající tanečnice paní Aneta Voleská, v l. 1967 – 89 sólistka baletu ND, poté baletní mistr a pedagog. V r. 2015 vznikla Cena ředitele ND pro umělce do 35. let k podpoře jejich kariéry. Letošní ocenění získala herečka Veronika Lazorčáková, operní pěvkyně Štěpánka Pučálková a první sólista Baletu ND Adam Zvonař.

🏛️ Post hudebního ředitele Státní opery Praha bude v následujícím období zastávat emeritní hudební ředitel Norské národní opery Karl – Heinz Steffens. Správní ředitelkou Opery ND a SO je MgA. Bohdana Malik.

🏛️ V Dílnách ND Praha se pod vedením uměleckého ředitele sekce výroby ND M. Černého a ve spolupráci se studenty scénografie DAMU rekonstruovala opona pro Státní operu (práce zabrala více než 1000 hodin). Originální opona Eduarda Veitha, kterou návštěvníci viděli po otevření SO (tehdy Nového německého divadla) se záhadně ztratila v r. 1945. Opona, na které M. Černý s kolektivem pracoval podle původního Veithova návrhu v průběhu posledních dvou let, bude umístěna do znovuotevřené budovy SO a nahradí tak oponu akad. malíře Antonína Strážka, která byla původně určena k nastudování *Kouzelné flétny* v r. 2002. Novou oponu budou diváci moci obdivovat od 5. ledna 2020, kdy bude budova SO otevřena po generální rekonstrukci.

🏛️ Ve dnech 25. až 28. září 2019 se konal v prostorách Nové scény ND Praha a nejbližším okolí 56. ročník Mezinárodního televizního festivalu *Zlatá Praha*. Fenomenální choreograf Jiří Kylián, světově proslulý barytonista Adam Plachetka a hvězdný dirigent Jiří Bělohávek – to jsou čeští umělci, jejichž životy pokryly filmové premiéry festivalu. Přehlídka nabídla návštěvníkům zdarma desítky hudebních, tanečních a divadelních snímků z celého světa – to nejlepší, co za poslední rok vzniklo.

🏛️ Premiéry Činohry ND Praha v sezoně 2019/20: T. Bernhard: *Oběd u Wittgensteina* (prem. 7. a 8. 11.); W. Gombrowicz: *Kosmos* (české prem. 14. a 15. 11.); Sofoklés: *Král Oidipús*; J. Frič a kol.:

Koncové světlo; V. Macaigne: *Stát jsem já*; K. Brunnerová: *Duchové jsou taky jednom lidi*; F. M. Dostojevskij: *Idiot*.

Herecký soubor Činohry ND Praha doplní v sezoně 2019/20 Anna Fialová, Robert Mikluš, Zuzana Stivínová a Petr Vančura. Všichni už v ND působili jako hosté.

Vynikající umělkyně, primabalerína Tereza Podařilová a charismatický první sólista Alexandre Katsapov patřili po řadu let k nepřehlédnutelným osobnostem baletního světa. Nyní se oba loučí se svou taneční kariérou. S ND Praha zůstanou stále spjati, i když na pozici baletních mistrů.

Laterna magika hostovala v červnu na mezinárodním divadelním festivalu *Babel F.A.S.T.* v Rumunsku. Tanečně – vizuální inscenace *Cube*, kterou zde soubor představil, byla oceněna mezinárodní porotou jako nejlepší vystoupení festivalu. Na podzim organizátoři zavítají do Prahy, aby mohli autorům *Cube* předat cenu osobně na repríze představení *Cube*. (Představení bude uváděno 18. a 19. října 2019.)

Balet ND Praha vstupuje do nové sezony pod vedením uměleckého ředitele Filipa Barankiewiczze sebevědomě. Slogan sezony 2019/20 „Stále v pohybu“ jasně charakterizuje směřování souboru. 29. srpna odjeli tanečníci na turné do Finska na baletní Gala. V září reprezentovali tanečníci ND v korejském Soulu, kde vystoupili společně s Korejským národním baletem v komponovaném večeru věnovaném choreografiím J. Kyliána. *Gods and Dogs* je první premiérou tohoto avantgardního díla v českém podání v Koreji. Do třetice vyjíždí soubor na velké turné po Číně v době od 7. října do 3. listopadu. Romantický balet *La Bayadère* choreografa J. Torrese uvidí diváci v pěti čínských městech. Kromě tohoto velkobaletu vystoupí tanečníci ve speciálně komponovaném Baletu Gala z klasických i moderních choreografií.

ND moravskoslezské v Ostravě koncem října hodlá dokončit digitalizaci svého divadelního archivu.

Jihočeské divadlo v Českých Budějovicích slaví v sezoně 2019/20 století své existence.

28. Svátky hudby v Praze (Václav Hudeček a jeho hosté) – 22. 10. 2019 v 19,30 h., Dvořákova síň Rudolfiny. Účinkují: V. Hudeček – housle, Zdislava Bočková – soprán, Peter Berger – tenor, Boris Prýgl – baryton, Petr Nouzovský – violoncello, PKF – Prague Philharmonia, dirigent Jakub Klecker. Program: A. Dvořák, J. Brahms, G. Puccini. (www.svatkyhudbyvpaze.cz).

Univerzita Palackého Olomouc a spolek Music Olomouc pořádá 11. mezinárodní festival soudobé hudby: 7. říjen – 22. říjen 2019 – Umělecké centrum UPOL (www.musicolomouc.cz).

Na Letní scéně zámku Mělník 13. 7. v tragikomedii *Commedia finita* vystoupila mezzosopranistka Andrea Kalivodová. Tato tragikomická hra reflektuje život slavné české pěvkyně Emy Destinnové. Současně poukazuje na malost, závist a nepochopení, které ji po celý život obklopovaly. Postava E. Destinnové se na jevišti neobjeví. Vypovídají o ní pouze čtyři postavy, které byly součástí jejího života: učitelka zpěvu, uklízečka, placená společnice a komorná. Všechny ztvárnila herečka Jana Trojanová. Inscenace byla doprovázena kytarou a violoncellem.

Ze světa

Tenorista Aleš Briscein vystoupil na Edinburském festivalu, a to v roli Lenského. Šlo o představení Komické opery Berlín (15. – 17. 8. 2019). Komická opera se na zmíněný festival vrátila po čtyřech letech – tehdy vystoupila s Mozartovou *Kouzelnou flétnou*.

V srpnu se na operním festivalu pod širým nebem v dánské Kodani podíleli na uvedení Dvořákovy *Rusalky* čeští a slovenští umělci. Hrál orchestr Slovenského národního divadla v Bratislavě pod taktovkou Olivera Dohányiho. Obsazení: Rusalka – O. Teryakova, Princ – L. Ludha, Vodník – V. Gazaryan, Ježibaba – J. Fogašová, Žínky – V. Šípová, T. Hořejšová, I. Klimentová, Lovec – D.

Starodubov, Kuchtík – K. Jalovcová. Opera Festival (1. – 10. 8. 2019) se letos konal po desáté. Jeho cílem je zpřístupňovat opery v netradičních lokalitách a podobách. Krédo festivalu je „Opera je pro každého“. Loni festival navštívilo přes 40 000 diváků.

🌐 Callas in Concert. To je název jednoho z exkluzivních projektů společnosti BASE Hologram, který legendární americkou pěvkyni řeckého původu Marii Callas (1923 – 1977) přivádí zpět na jeviště pomocí hologramu. Za doprovodu živého orchestru pěvkyně nabízí své ikonické role z oper Belliniho, Bizeta, Gounoda, Verdiho a Pucciniho. Podzimní turné zahrne po Lyrické opeře v Chicagu evropská divadla a sály, mezi nimiž figurují např. Admiralpalast v Berlíně, Salle Pleyel v Paříži, Bozar v Bruselu, Queen Elisabeth Hall v Antverpách nebo Palais des Congrès v Nice.

🌐 Americká dirigentka s řeckými a ruskými kořeny Karina Canellakis se stala první ženou, která řídila zahajovací koncert proslulého londýnského festivalu BBC Proms. V Royal Albert Hall provedla se Symfonickým orchestrem BBC a BBC Singers ve světové premiéře skladbu, kterou na objednávku BBC napsala kanadská skladatelka Zosha Di Castri. Následoval *Zlatý kolovrat* A. Dvořáka a Janáčkova *Glagolská mše*. Sólisty byli: litevská sopranistka A. Gregorian, anglická mezzosopranistka J. Johnston a dva čeští sólisté – tenorista L. Elgr a basista J. Martiník.

🌐 Kam až se dostanou ve světě materiály z archivu ND Praha, dokládá spolupráce s generálním konzulátem ČR v brazilském Sao Paulu. Zástupci konzulátu připravovali k brazilské premiéře Janáčkovy opery *Káťa Kabanová* panelovou výstavu za využití fotografií, plakátů i programů vztahujících se k opeře právě z archivu ND. Na základě úspěchu *Káti Kabanové*, kterému nepochybně přispěla i osvěta v podobě výstavy, naplánovalo Theatro Sao Paulo další janáčkovskou premiéru – *Věc Makropulos*. Generální konzulát ČR, který se vzorně stará o propagaci české kultury v hostitelské zemi, opět požádal archiv ND s prosbou o poskytnutí materiálů k další výstavě.

🌐 V roce 1920 (1. března 1920) zazněly v historické budově SND na Hviezdoslavově náměstí v Bratislavě tóny Smetanovy opery *Hubička*. O sto let později 1. března 2020 oslaví SND galavečerem úspěšnou pouť slovenského divadelnictví v novém stánku na nábřeží Dunaje. Pro filatelisty bude k dispozici poštovní známka ke 100. výročí SND, sběratele mincí potěší stříbrná pamětní mince v nominální hodnotě 10 Eur.

🌐 Nové původní dílo o legendě černobílého plátna a jedné z nejvýznamnějších uměleckých osobností 20. století Charliem Chaplinovi (1889 – 1977) uvedl ve SND v Bratislavě pod názvem *Tulák Chaplin* choreograf a režisér Daniel de Andrade na hudbu Carla Davise.

🌐 Inscenací BRODSKY/BARYSHNIKOV v režii významného lotyšské tvůrce Aloise Hermanise se poprvé na Slovensku představil jeden z nejvýznamnějších světových umělců, taneční ikona Michail Baryšnikov. Tlumočil strhující, hluboké verše svého blízkého přítele a svojí křehkou fyzickou přítomností přenášel diváky do nejniternějšího světa ruského básníka, nositele Nobelovy ceny Josifa Brodského.

🌐 14. a 15. června 2019 se v nové budově SND v Bratislavě konala premiéra opery *Hoffmannovy povídky* J. Offenbacha. Jak srozumitelně a autenticky vyložit těžkou léčbu hrdiny pomocí tří citových šoků se pokusil režisér Pavol Smolík na scéně Jaroslava Valeka. (Poslední inscenace této opery ve SND se konala v r. 1992 v režii Jozefa Bednáríka na scéně Ladislava Vychodila.)

🌐 Společnost přátel hudby ve Vídni uspořádala na sklonku minulé sezony ve Zlatém sále koncert mimořádných osobností klasické hudby. Maestro Zubin Mehta nastudoval s Vídeňskými filharmoniky koncertní program se synem svého bratrance Dadyho, kontratenoristou Bejunem Mehtou, jedním z nejžádanějších kontratenoristů. Vrcholem koncertu bylo *Svěcení jara* I. Stravinského. Z. Mehta byl vzácným hostem MHF Dvořákova Praha, kdy vystoupil s Izraelskou filharmonií ve Dvořákově síni Rudolfiny.

☉ Smetanova *Prodaná nevěsta* stále patří v Německu k operám, které tvoří běžnou součást repertoáru zdejších divadel. Po nedávné premiéře v Bavorské státní opeře v Mnichově (dirigent Tomáš Hanus) a drážďanské Semperově opeře (dirigent Tomáš Netopil) ji uvedla také Lipská opera. Režisér rozehrál svatební zvyky, mezi kterými nechybí rvačka, závody ve skákání v pytlích, hra na slepou bábu. Pestrý kaleidoskop kostýmů je až na hranici vkusu – kýčovitá všehochuť folklórních prvků. Muže i ženy obdařila kostýmní výtvarnice naddimenzovanými parukami s bizarními drdoly. Jeník je „gastarbeiter“, Mařenka s červeně nalakovanými nehty je zručná švadlena, Vašek je fotograf, matka Krušinová „štrikuje“, Krušina se opile potácí, Háta si zapaluje jednu cigaretu za druhou... Výsledek vyzněl jako obhroublá fraška. Premiérovému lipskému publiku se tento hrubozrný humor zjevně líbil.

☉ Bavorská státní opera v Mnichově studuje v každé sezoně většinou sedm operních děl. Dvě z nich mají premiéru v rámci každoročně pořádaného Mnichovského operního festivalu (od konce června do konce července). Letošní premiéry: Straussova *Salome* a Händelova *Agrippina*. V rámci festivalu byly uvedeny i premiéry této sezony (Verdiho *Otello*, Smetanova *Prodaná nevěsta*, Krenkův *Karel II.*, Pucciniho *Děvče ze Západu* a Gluckova *Alcesta*. Ve 44 festivalových dnech se konalo přes 80 představení, koncertů, recitálů nebo dalších akcí. Návštěvnost – přes 84 000 diváků.

☉ Vedení Bayreuthského festivalu oznámilo jméno dirigenta nového nastudování Wagnerovy tetralogie *Prsten Nibelungův* chystaného na r. 2020. Bude jím finský dirigent Pietari Inkinen (*1980), od r. 2015 šéfdirigent Pražských symfoniků a od r. 2016 šéfdirigent Německého rozhlasového orchestru v Saarbrückenu. Ředitelka festivalu Katharina Wagner zároveň oznámila, že v r. 2021 angažuje poprvé v historii festivalu ženu – dirigentku. 22. 7. 2019 převzala K. Wagner z rukou bavorského premiéra Bavorský řád za zásluhy.

☉ Hudební festival v Aspenu, Colorado, jmenoval slavnou americkou sopranistku Renée Fleming novou uměleckou ředitelkou. Šedesátiletá umělkyně bude na řízení festivalu spolupracovat s americkým dirigentem Patrickem Lummersem, uměleckým a hudebním ředitelem Houston Grand Opera. Festival byl založen v r. 1949. Každoročně se po osm letních týdnů koná více než 350 akcí (koncerty, operní představení, kurzy, přednášky, projekty pro děti a mládež...). Pravidelně navštěvuje festival kolem 70 000 diváků. Renée Fleming, která se rozloučila s aktivním vystupováním na operním jevišti, působí od r. 2011 jako konzultantka Lyrické opery v Chicagu a je uměleckou poradkyní ve washingtonském Kennedy Center.

Nabídky, informace

► Nové zákaznické centrum v Janáčkově divadle a večerní pokladna v budově JD. Jde o krásný moderní prostor v přízemí divadla se vstupem z ulice Rooseveltovy (vchod do bývalé restaurace Bohéma). Toto nové Zákaznické centrum bude otevřeno vždy 45 minut před začátkem představení a kromě vstupenek budete mít možnost si zde koupit i program, případně další předměty související s NdB. Nové zákaznické centrum nahradí dosavadní večerní pokladnu ve foyer divadla.

► Kdo se stane 200 000. divákem? S troškou štěstí jím můžete být i vy! Stačí málo: zakoupit si vstupenku na jakékoliv představení NdB do konce prosince, usadit se pohodlně do křesla v hledišti a čekat, až si vás najde „světlo ramp“. Vyvolený divák či divačka s magickou vstupenkou číslo 200 000 se stane hvězdou večera a obdrží výhru, o jaké se mu ani nesnilo.

► V předprodeji Dvořákova 11 můžete zakoupit dárkové poukazy v hodnotě 100 Kč, 200 Kč a 500 Kč platné do konce aktuální sezony. Lze je uplatnit na kterékoliv představení z repertoáru NdB (více informací +420 542 158 120).

► Dům umění bude od 25. září 2019 do 12. ledna 2020 patřit obrazům a prostorovým instalacím Theodora Pištěka. Rozsáhlá a reprezentativní expozice zahrnuje jeho díla od počátku 60. let min.

století do současnosti a v Brně bude k vidění poprvé. Zanedlouho sedmaosmdesátiletý světově uznávaný umělec je znám především jako kostýmní výtvarník oceněný mj. Oscarem za *Amadea* či jako autor uniforem Hradní stráže (více na webových stránkách dum-umeni.cz).

► KOCIÁNKA oslaví 100 let koncertem na Petrově. 10. října v 19:30 hod. se v katedrále sv. Petra a Pavla uskuteční slavnostní koncert s názvem „Hudbou k srdcím“. Zazní díla předních světových i domácích autorů duchovní hudby v provedení Brněnského katedrálního sboru MAGNIFICAT (podrobnosti na www.centrumkocianka.cz).

► D – dur, vaše tónina. Klasická hudba 24 hodin denně. Poslouchejte přímo ve své televizi nebo přes digitální rádio DAB, internet a wifi (d-dur.rozhlas.cz).

► Nové operní nahrávky na DVD – 4x W. A. Mozart:

Don Giovanni – Orchestr Teatro La Fenice v Benátkách; *Don Giovanni* – Orchestr Arény Verona; *Kouzelná flétna* – Vídeňští filharmonikové (E. Gruberová); *Kouzelná flétna* – Vídeňští filharmonikové (A. Plachetka).

Představení ND Brno:

Opera:

- Janáčkovovo divadlo: *Její pastorkyňa*: 2. 10. 2019 v 18 h. – přenos v rámci Opera Vision, 12. 10. 2019 v 19 h.
Hoffmannovy povídky: 5. 10., 6. 10., 29. 10. 2019 vždy v 17 h.
Faust a Markéta: 9. 10., 11. 10. 2019 vždy v 18 h.
Libuše: 26. 10. v 17 h. (ŽL), 28. 10. 2019 v 17 h. slavnostní představení
- Mahenovo divadlo: *Lazebník sevillský*: 17. 10. 2019 v 19 h.
Piková dáma: 31. 10. 2019 v 19 h.
- Divadlo Reduta: *Kocour v botách* (opera pro děti): 15. 10., 22. 10. 2019 vždy v 11 h.

Balet:

- Janáčkovovo divadlo: *Bajadéra*: 18. 10. 2019 **obnovená premiéra** v 19 h., 19. 10. 2019 v 19 h. (ŽL), 20. 10. 2019 v 17 h.
Romeo a Julie: 25. 10. 2019 v 19 h. (ŽL)
- Mahenovo divadlo: *Black and White*: 22. 10. 2019 v 19 h. (ŽL), 23. 10. 2019 v 19 h.

Činohra:

- Mahenovo divadlo: *Želary*: 1. 10. 2019 v 19 h.
Noc bláznů: 2. 10. 2019 v 19 h.
Saturnin: 3. 10. 2019 v 19 h., 29. 10. 2019 v 19 h.
Edison!: 6. 10. 2019 ve 14 h., 27. 10. 2019 v 10 h.
Apartment v hotelu Plaza: 9. 10. 2019 v 19 h.
Kdo je pan Schmitt?: 10. 10. 2019 v 19 h.
Pera markýze de Sade: 11. 10. 2019 v 19 h premiéra, 12. 10. 2019 v 19 h. (ŽL), 15. 10. 2019 v 18 h. (ŽL), 28. 10. 2019 v 19 h.
Alena Mornštajnová – autorské čtení (doprovodný program na Malé scéně k představení *Hana*): 16. 10. 2019 v 17 h.

Hana: 16. 10. 2019 v 19 h., 19. 10. 2019 v 19 h., 24. 10. 2019 v 19. h., 25. 10. 2019 v 19 h.
Petrolejové lampy: 18. 10. 2019 v 19 h.
Všelijaká koukátka: 20. 10. 2019 v 10 h.
Ostrov pokladů: 20. 10. 2019 v 15 h.
Milenci nebes: 26. 10. 2019 v 19 h.
Marie Stuartovna: 27. 10. 2019 v 19 h.
 Divadlo Reduta: *Improvizovna*: 1. 10. 2019 v 19 h.
Vévodkyně a kuchařka: 3. 10. 2019 ve 20 h.
Mirandolina: 4. 10. 2019 v 19 h. **I. premiéra**, 5. 10. 2019 v 19 h. **II. premiéra**, 7. 10. 2019 v 19 h. (ZL), 17. 10. 2019 v 19 h.
Strach jíst duši: 6. 10. 2019 v 19 h.
Před východem slunce: 8. 10. 2019 v 19 h.
 ##T#€#%# *stand-up Terezy Groszmannové*: 18. 10. 2019 v 19 h.
Brněnské pověsti: 19. 10. 2019 ve 14 h.
Teror: 20. 10. 2019 v 19 h.
Kmeny: 23. 10. 2019 v 19 h.
Pohádka o nevyřádném dědečkovi: 26. 10. 2019 ve 14 h.
Mne blesk se dotekl: 30. 10. 2019 v 19 h.

Hosté: *Rychlé šípy* (Slovácké divadlo – v ceně degustace 12 druhů vín z vinařství Zlomek & Vávra): 4. 10. 2019 c 19 h. Mahenovo divadlo
 LiStoVáNí Lukáše Hejlíka *Mé dětství v socialismu*: 10. 10. 2019 ve 20,30 h.
 Reduta
Rapper (Divadelní spolek Frída): 29. 10. 2019 v 19 h. Divadlo Reduta
Život s krajtou (Divadlo Verze – klaunská one-man show v podání Davida Prachaře): 31. 10. 2019 v 19 h.

Vážení přátelé,

kultura je to, co nás spojuje. Věříme, že jste si vybrali představení svému vkusu nejbližší. Čekají Vás výjimečné výkony brněnských i hostujících umělců. Členové výboru SPNdb Vás zvou: PŘIJĎTE DO DIVADLA!

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery	Hudební rozhledy č. 9
Malá encyklopedie hudby	Webové stránky NdB
Osobnosti světové hudby	Denní tisk a internet
Oxfordský slovník opery	Katalog NdB 2019/20
Postavy brněnského jeviště	ND Praha – měsíčník
NdB – DIVA – září, říjen	ND Bratislava – PORTÁL
Metropolitan	

Uzávěrka Zpravodaje dne: 26. září 2019

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, 613 00 Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.